

Satser på bærekraftig næringsutvikling på Svalbard

Lokalstyret i Longyearbyen har fått støtte fra Forskningsrådets regionale satsing for å øke verdiskaping, konkurransekraft og omstillingsevne, basert på Longyearbyens unike muligheter og utfordringer.

Foto: Beate Nicoline Andersen

Målet med «Framsteg Longyearbyen» er økt samarbeid mellom [næringsliv](#) og [forskningsmiljøer](#), og muliggjøre flere [forskningsbaserte innovasjonsprosjekter i bedriftene](#), gjennom forskningsbasert innovasjon.

Endringskompetanse i næringslivet er sentralt i det arbeidet som starter nå gjennom prosjektet, som har fått støtte fra Forskningsrådet.

Bilde: Morten Dyrstad (til venstre) og Lennart Kvernmo i Longyearbyen lokalstyre gleder seg til å jobbe med prosjektet «Framsteg Longyearbyen». Med på bildet er Elisabeth Blix Bakkeland, Kai Mjøsund og Beate Nicoline Andersen i Forskningsrådet. Bakkeland er kontaktperson for næringslivet på Svalbard.

- Det er av nasjonal viktighet at Longyearbyen er et levedyktig lokalsamfunn som er attraktivt for næringslivet, forskningsmiljøer og familier. Framsteg Longyearbyen er en måte å legge til rette for et bærekraftig næringsliv innenfor rammene av Norsk Svalbardpolitikk og regjeringens strategi for innovasjon og næringsutvikling på Svalbard, sier næringssjef i Longyearbyen lokalstyre, Lennart Kvernmo.

Verktøy for omstilling for næringslivet og kompetansemegling

Sammen med sektorsjef teknisk i Longyearbyen lokalstyre, Morten Dyrstad, jobber Kvernmo med oppstart av aktivitetene som prosjektet skal jobbe mest med.

- Gjennom etableringen av Framsteg som støtteordning for ambisiøse næringslivsaktører og kompetansemegling som tilbud i regionen, skal vi koble næringsliv og forskningsmiljøer tettere sammen, sier Dyrstad.

[Kompetansemeglerne](#) som skal jobbe for Longyearbyen, må ha særskilt kunnskap om de spesielle forutsetningene for næringslivet på Svalbard, for å kunne treffe godt på næringslivets behov.

Omstilling aktualisert i vanskelig korona-tid

Longyearbysamfunnet er omstillingsdyktig, men det er viktig å tilrettelegge for fremtidens næringsliv og sikre et bærekraftig næringsgrunnlag i Longyearbyen. Prosjektet starter opp i en spesielt vanskelig tid, noe som aktualiserer omstillingsbehovet ytterligere.

- Korona har rammet bl.a. reiselivet også på Svalbard ekstremt hardt, sier Dyrstad, og vektlegger betydningen av å tenke nytt rundt markeder og andre type kunder enn dagens, samtidig som det er viktig å opprettholde reiselivsnæringen.

FoU-midler for næringsutvikling åpner nye muligheter

Svalbard har vært gode på tradisjonell forskning. Men det har til nå vært lite av forskningsresultatene som omsettes til næringsvirksomhet. Dette er i ferd med å endre seg, og man ser at næringsaktører innen blant annet sikkerhet og energi ser det som interessant å etablere seg sammen med forskningsmiljøer på Svalbard.

Svalbard som «testinasjon» - forskning, testing og produktutvikling

- Dette passer godt med politisk ønske om å ha en såkalt «testinasjon», altså næringsutvikling knyttet til forskning, testing og produktutvikling på Svalbard, sier Dyrstad, og understreker at midlene er vesentlige for å realisere dette.

Næringslivets muligheter for å kunne søke Framsteg Longyearbyen om midler fra Longyearbyen lokalstyre til forprosjekter, vil ha stor betydning for bedrifter som ønsker å satse på innovasjon og verdiskaping gjennom forskning.

FoU-midlene har åpnet en helt ny arena for bedriftene på Svalbard, som tidligere bare har vært tilgjengelige for resten av landet, og vil kunne bidra til både å stabilisere aktørene på Svalbard, og til nødvendig endringskompetanse for å satse på nye områder, avslutter Kvernmo.

Næringsstrategien for Svalbard

Regjeringen lanserte næringsstrategien for Svalbard 3. oktober 2019. Satsing på et kunnskapsbasert og bærekraftig næringsliv er sentralt i strategien.

Forskning og høyere utdanning er en sentral del av den norske aktiviteten på Svalbard. Ambisjonene er blant annet at forskningen skal levere betydningsfulle bidrag til den internasjonale kunnskapsutviklingen, og bidra til kunnskapsgrunnlag for å løse sentrale samfunnsoppgaver og globale utfordringer.

Forskningsbasert innovasjon i regionene

Regjeringen ønsker å legge til rette for mer kunnskapsbasert innovasjon og næringsutvikling på Svalbard, blant annet gjennom å etablere bedre samarbeidsarenaer mellom forskningsmiljøene i Longyearbyen og næringsaktører i Longyearbyen eller på fastlandet.

Fylkene i Norge kan få støtte for å øke verdiskaping, konkurransekraft og omstillingsevne basert på de ulike regionenes unike muligheter og utfordringer.

Nå har også Svalbard fått muligheten. 1,3 millioner kroner per år i tre år, gjennom en øremerkning fra Næringsdepartementet.

Håper å se spennende prosjekter og samarbeid

Virkemidlene som Forskningsrådet tilbyr er viktig for at bedrifter som har gode ideer, men som ikke er vant til å bruke forskningsbasert kompetanse i utvikling av ideene, lettere skal få dette til gjennom kompetansemegling og forprosjekter.

Bilde: Trine Steen er avdelingsdirektør i Forskningsrådet, med ansvar for mobilisering og regional utvikling.

- Vi håper og tror at midlene vil utløse flere spennende samarbeidsprosjekter, god dialog mellom Svalbard og regionene på fastlandet, og ikke minst nye innovative

løsninger i næringslivet på Svalbard, sier Trine Steen, som er avdelingsdirektør i Forskningsrådet, med ansvar for mobilisering og regional utvikling.